

FESTA DA CANT DALLA SVIZRA INTERNA: la bela istorgia da Hitzkirch

La bel'istorgia digl chor «patschifig»

pb. La fegn d'emda passada è igl Chor viril Surses sto alla festa da cant dalla Svizra interna a Hitzkirch LU. Chel scu er igl Chor viril Lumnezia on fatg chegl tgi ins spitgiva dad els. Ma la bela istorgia vign betg da chels dus, mabagn dad en chor fi g pitschen. El ò 12 commembers. Ed ò er da far bler cun Surses.

Stibgiond igl guid dalla festa da cant dalla Svizra interna ins ò er vurdo tras en po igls chors participants. An tot erigl gio passa 100. Er divers digl Grischun scu chors giasts. Tranter chels è egn tgi è crudo an ìgl. El sa nomna simplamaintg «patschifi». Ea, en nom original. Ma scu a Vusoters sarogl er ia a me: «Mai santia ensatge da chel chor». Cun chegl ègl pigl mument sto passo.

Igl antop a Hitzkirch

Rivos a Hitzkirch è tot ia la sia veia atgnamaintg usitada: piglier an mang las tgombras. Eir aint igl local da prova. Cantar aint ed eir tras las canzungs da paia. Cantar davant igls experts ainten la baselgia da Son Pankratius. Discurs cuagl expert. Er en Grischun, Martin Zimmermann. Scolast da musica alla scola media ad Aschera. Er dirigent cun diversas furmazions. Er digl Chor da giuvenils grischun.

Siva ena marena e puspe cantar aint pigl concert da festa dalla seira. Ansemen cuagl Collegium Vocale zu Franziskanern ed igl

«Schweizerischer Jugendchor». Tot è ia bagn. Grond applaus. Massa cumpliments. Da totas varts.

Siva concert ins sa catta ainten la tenda da festa. Ansemen cuagl Chor viril Lumnezia. Ins ò gio relaziuns amicablas. Tranter las dus uniuns. Tranter igls dirigents. E cun blers cantadours sur onns.

Schi tants cantadours èn ansemen, alloura vign naturalmointg er canto. Ansemen. Tranter igls cantadours digls dus chors alloura en pèr «exots». Cantadours e cantadours giovens. Ellas an ena blusa alva. Els an tgameisch'alva. Anstagl dalla gravatta classica portan els ena pulla da lenn. Sen chella è scretg se decent «patschifig». Aha. I vign puspe andamaint. Chegl è damais chel chor «patschifig» e las meraviglias da saveir duple creschan.

I vign adegna pi interessant

Egn canta gist dasperas me. Cura tgi la canzung è a fegn vigna an discurs cun el. Igl sies nom seia Fabio, dei el. Fabio Maurizio. El seia en frar da Paula stada Maurizio tgi è stada eneda scolasta a Beiva. Els seian Bergagliots. Sia sora seia ossa la donna da Maurus Cotti. Chel Maurus Cotti tgi è sto durant onns commember digl Chor viril Surses ed er angaschea ainten suprastanza. Ossa stat el cun la famiglia a Coira ed ò giavischia da far ena pòssa. Ma scu para turna el puspe. Bagnspert. Damais dattigl gio la relaziun cun Surses. Durant igl noss discurs vigna a saveir tgi betg angal igls gronds e valents chor virils

Surses e Lumnezia on survagnia igl predicat «excellent», chegl tgi ins spitgiva atgnamaintg dad els, mabagn er igl chor masdo «patschifig» cun seis donnas e seis omens. En chor tgi exista gist angal en onn.

Dumandond alloura siva igl nom digl dirigent vign la tgossa anc pi interessanta. Igl sies nom seia Stefan Demarmels. Ma betg chel Stefan Demarmels...Na, chegl è en oter. Ma er en vaschign da Surses. Sies bab, Ernst Demarmels è naschia e carschia se a Salouf ed è alloura ia a Son Murezza scu manaschun da posta. Ossa è el pensiuno. Sia mamma Mengia è lò manadra dalla scola da musica. Stefan Demarmels sez è medic chirurg dad ortopedia agl spital cantunal a Coira e veiva cun sia famiglia er ainten la capitala.

Tot ò antschet cun ena nozza

Fabio Maurizio rachinta anavant tgi antschet vegia tot avant circa en onn. En colleg dad els seia marito. Ed ins vegia decidia tranter els da cantar per las nozzas. E schi discurrign da tranter els, schi è chegl managea collegs e collegas tgi fon ansemen turas e sa cattan sen las tgamonas digl CAS e fon magari er en appetitif u ena festetta ansemen. Per part ègl er om e donna u fardagliuns. Egn è Vallesana, el è Bergagliot, egn vign da Glion. La gronda part èn pero Engiadines tgi èn gio ias a scola ansemen a Zernez.

Per las nozzas avant en onn ins ò lia cantar bagn ed ò er exercito. Ed igl resultat è er sto plaschevel. Schi plaschevel tgi ins ò decidia da cantar anavant. Igl chor ad hoc ò survagnia igl nom «patschifig».

Siva dad egn da chellas festettas ò egn dad els igls annunzgia spontanamaintg per la festa da cant dalla Svizra interna a Hitzkirch. Igl favrer ins ò antschet ad exercitar. La tschernna digls tocs ins vegia er fatg comunablamaintg. E canto ins ò alloura davant igls expert ena taliangra «Vilanelle alla Napolitana», ena an swahili «Baba Yetu» ed ena rumantscha «La sera sper il lag».

E schi «patschifig» ò survagnia digls experts igl predicat «excellent», schi vessan els sez ed oters mai spitgia chegl. Alla fi ala èn tots laics da musica. Ma casual ègl an nign cass sto. «Nous vagn exercito uscheia tgi levan propa cantar schi bagn scu pussebel», dei igl dirigent Stefan Demarmels. Ed el, schi gl'è er sto ena premiera scu dirigent d'en chor, ò gronda experientscha scu dirigent da diversas furmazions da musica. Er cun la musica da militer. Ossa è «patschifi» ena pitschna uniuon e dad els ins vign a santeir er agl avigneir. Speranza!

Igl chor «patschifig» cun las sias commembras ed igl sies commembers giovens. Davos sanester è igl dirigent, Stefan Demarmels.